

کودک / ۱

آشنا با طبیعت

۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده مهربان

در اسلام تزکیه قبل از علم قرار دارد، چرا که اگر تزکیه و تربیت انسانی نباشد علم به ابزاری
برای خباثت و جنایت تبدیل می شود.

۱ مقام معظم رهبری

- برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تالیف:

اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران / معاونت آموزش ابتدایی

- نام کتاب: کتاب کار کودک ۱ / طبیعت

- اعضای شورای برنامه ریزی:

سیدعلی یزدیخواه - فرناز بیکی - عباس نجار - عباسعلی زارعی - مریم دشت‌آبادی

- مؤلفان:

عباسعلی زارعی - مریم دشت‌آبادی - سیده معصومه حسینی - شیرین بازیاران - خدیجه صدیقی - آزاده

موسوی - سهیلا مهربان - فاطمه حسین زاده - فاطمه کرمی

- طراح:

شیرین بازیاران

- صفحه آرا:

فاطمه خداترس

قیمت: ۳۱۰۰۰ ریال

مقدمه

با سلام و احترام

مهربان عزیز و اولیای گرانقدر

آموزش و پرورش کودکان پیش دبستانی از اهمیت بسزایی برخوردار است. در این مرحله از رشد کودکان برای رشد شخصیت، تفکر و خلاقیت نیاز به ضربی و آموزش صحیح مهربان دلسوز و با تجربه دارند تا بتوانند در جریان لحظه لحظه ی زندگی اجتماعی خود، مسیر اصولی و درست تعلیم و تربیت را به خوبی طی کنند.

مهربان همچون باغبانان باغ گلی می باشند که با عشق و علاقه از کودکان که مانند غنچه های این باغ هستند به خوبی مراقبت می کنند تا این غنچه ها شکوفا شوند و به دنیا زیبایی ببخشند.

مجموعه ای که پیش رو دارید مشتمل بر چهار کتاب «کودک- مری» است که حاصل تلاش های دلسوزانه کارگروه تولید محتوای اداره کل شهر تهران و برای استفاده ی کودکان عزیز آماده شده است که جهت بهره برداری هرچه بیشتر مهربان ارائه می گردد.

در این مجموعه سعی شده با توجه به نیازها و ویژگی های کودکان از یک سو و اهداف مهم دوره ی پیش دبستان از سوی دیگر، فعالیت هایی در قالب قصه، شعر، بازی، نقاشی، کاردستی، نمایش خلاق، بحث و گفتگو، مشاهده آزمایش و فعالیت علمی طراحی شود، که البته این فعالیت ها با نگاه تلفیقی به حوزه های یادگیری دینی، اجتماعی، هنری، ریاضی، زبان آموزی، تربیت بدنی و علوم به اجرا درمی آیند.

کتاب های کار کودک با چهار موضوع «طبیعت»، «مهارت های زندگی و مناسبت ها»، «شکل ها، رنگ ها و محیط زندگی» و «بدن انسان و نیازها» تهیه و تدوین شده است.

در ابتدای هر کتاب جدول مربوط به موضوعات و اهداف کلی و نوع فعالیت های یاددهی- یادگیری مرتبط با عنوان کتاب قید شده است. - در ابتدای هر صفحه عنوان، هدف و فعالیت کودک مطرح و در قسمت پایانی شیوه ی اجرای کار مختصری جهت تفهیم مطلب و آموزش بهتر به نوآموزان، برای مهربان ارائه شده که آنان با خلاقیت و سلیقه ی خود می توانند فعالیت های دیگری را به فراخور شرایط کلاسی ارائه نمایند. * نکته حائز اهمیت در اینجا این است که مهربان محترم به هیچ عنوان به آموزش مستقیم و انتزاعی مفاهیم ریاضی، علوم و مهارت های زبان آموزی به صورت (نوشتاری) اقدام ننمایند.

- در طول انجام فعالیت ها نتیجه ی عمل کودک مورد نظر نبوده بلکه آن چه اهمیت دارد جریان اندیشه و نحوه ی عملی اوست.

- مهربان گرمی در فرآیند انجام فعالیت ها، انعطاف داشته و باتوجه به موقعیت ها تغییرات لازم را اعمال نمایند.

- توانایی یادگیری کودکان با یکدیگر متفاوت است. بنابراین باتوجه به شناختی که از کودک دارید از او انتظار داشته باشید.

در پایان از رحمت کلیه دست اندرکارانی که ما را در تهیه و تنظیم این مجموعه پاری نمودند تشکر و قدردانی می نمائیم.

فرناز بیکی

معاون آموزش ابتدایی

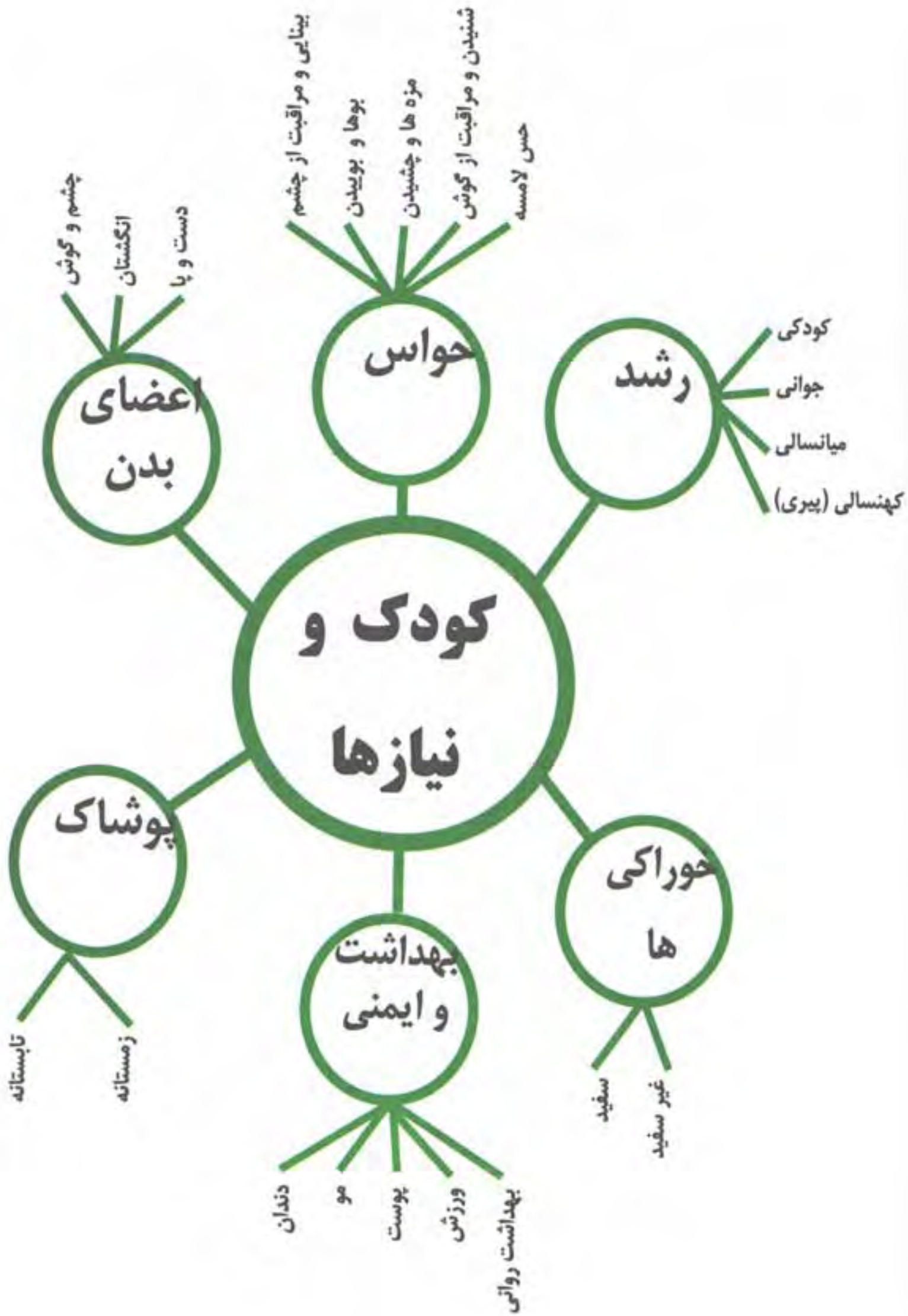
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران

موضوعات و اهداف کلی

اهداف	فعالیت های یاددهی و یادگیری	موضوعات	صفحه	دسته ها	واحد یادگیری	
اهداف کلی	کاردستی	کلوze های کاغذی	۱	طبیعت (جانوران)	کودک	
	بازی	صدای میوهات	۲			
	کاردستی	جانوران اهلی	۳			
	بمٹ و گفتگو	فایده جانوران	۴			
	بمٹ و گفتگو	جانوران و بچه های آن ها	۵			
	مشاهده	جانوران وحشی	۶			
	مشاهده	میوهان بزرگتر و کوچکتر	۷			
	آشنایی با فواید حاصل از جانوران	مشاهده	به کوشششان نگاه کن			۸
		کاردستی	پوشش بدن جانوران			۹
	آشنایی با فواید حاصل از گیاهان	کاردستی	من چی می پوشم ؟			۱۰
بازی		جانوران حرکت می کنند	۱۱			
قصه		قصه بابا و ننی	۱۲			
کاردستی		کودک مهربان	۱۳			
آشنایی با فواید حاصل از طبیعت و پدیده های عنوان بخشی از نعمتهای خدا	شعر	پهستان	۱۴			
	شعر	سه تایی ها	۱۵			
	بمٹ و گفتگو	بهاردست و پا	۱۶			
	مشاهده	میوهات بازیگوش	۱۷			
	قصه	یک روز گرم	۱۸			
آشنایی توسعه ی رشد همه جانبه ی کودکان در ابعاد جسمانی ، عاطفی ، ذهنی ، اجتماعی ، هنری ، ربانی و بهداشتی	نقاشی	شورچه و کفشدوزک	۱۹	طبیعت (گیاهان)		
	نقاشی	رنگین کمان هفته	۲۰			
	کاردستی	هشت پا	۲۱			
	مشاهده و بمٹ و گفتگو	قایم باشک	۲۲			
	قصه	گرم اندازه گیر	۲۳			
	نقاشی	اندازه گیری	۲۴			
	نقاشی	گیاهان برای ما فایده دارند	۲۵			
	بمٹ و گفتگو	شناخت قسمتهای مختلف گیاه	۲۶			
کاردستی	برگها و گل ها	۲۷				
نقاشی	میوه ها	۲۸				

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	گلوله های کاغذی
۲	صدای حیوانات
۳	جانوران اهلی
۴	فایده جانوران
۵	جانوران و بیچه های آن ها
۶	جانوران وحشی
۷	حیوان بزرگتر و حیوان کوچکتر
۸	به گوششان نگاه کن
۹	پوشش بدن جانوران
۱۰	من چی می پوشم ؟
۱۱	جانوران حرکت می کنند
۱۲	قصه بابا و نی نی
۱۳	کودک مهربان
۱۴	چیستان
۱۵	سه تایی ها
۱۶	چهار دست و پا
۱۷	حیوانات بازیگوش
۱۸	یک روز گرم
۱۹	مورچه و کفشدوزک
۲۰	رنگین کمان هفته
۲۱	هشت پا
۲۲	قایم باشک
۲۳	کرم اندازه گیر
۲۴	اندازه گیری
۲۵	گیاهان برای ما فایده دارند
۲۶	شناخت قسمتهای مختلف گیاه
۲۷	برگها و گل ها
۲۸	میوه ها
۲۹	هنر و گیاهان
۳۰	قصه گیاه کوچولو
۳۱	زندگی سبز
۳۲	آب
۳۳	با قطره های باران دست بزن
۳۴	روز بارانی
۳۵	سید دوست داشتنی
۳۶	شب و روز
۳۷	فصل ها
۳۸	خاک و سنگ
۳۹	قصه ی سنگ فلزی
۴۰	هر کاری وقتی داره

جدول انتظارات دسته ی : بدن من

اهداف محتوایی	اهداف و انتظارات رشدی	ابعاد رشد
	۱- پرورش مهارت های جسمی- حرکتی	بعد جسمانی
	۱/۱/۱- انجام دادن صحیح فعالیت هایی چون جمع و باز کردن اندام ها	
	۱/۲/۱- تقویت و هماهنگی بریدن، چسباندن، پر و خالی کردن، ترسیم، رنگ کردن	
هدف کلی : آشنایی با اعضای بدن و نحوه مراقبت از آن ها	۲- پرورش روحیه و رفتار عاطفی	بعد عاطفی
	۲/۱/۱- ابراز محبت ، همدلی با دیگران	
	۲/۲/۱- واکنش صحیح به هنگام شادی، سرور و خنده و یا غم و اندوه	
	۲/۲/۲- خود کنترلی به هنگام خشم و نفرت	
اهداف جزئی : آشنایی با چگونگی رعایت بهداشت و نکات ایمنی در حوزه های مربوط به بهداشت فردی، وسایل بهداشتی، رعایت نکات ایمنی	۲/۲/۳- برخورد مناسب در زمان ترس	بعد ذهنی
	۳- پرورش مهارت های ذهنی	
	۳/۲/۱- تمایل به گوش دادن نظر دیگران	
	۳/۳/۲- پاسخ گویی به سوالات از نوع باز	
	۳/۳/۳- علاقه به مشارکت در فعالیت ها و بازی های خلاق	
	۳/۴/۲- پیگیری پاسخ ها و طرح سوالات جدید	
۳/۱/۱- تشخیص رنگ ها ، طعم ها ، بوها .	بعد مهارت های اخلاقی- اجتماعی	
۳/۵/۲- درک مفهوم اندازه و مقدار		
۴- پرورش صفات اخلاقی و رفتارهای اجتماعی مبتنی بر ارزش های اسلامی		
	۴/۱/۱- تمایل به گوش دادن نظر دیگران	بعد هنری
	۴/۱/۷- توانایی ابراز خود در جمع	
	۴/۱/۱۰- رعایت حال دیگران در هنگام بازی و فعالیت	
	۴/۲/۴- انجام دادن کارهای شخصی	
	۴/۲/۵- آشنایی با برخی آداب خوردن و آشامیدن	
	۶- پرورش ذوق هنری و زیبایی شناسی	بعد هنری
	۶/۱/۲- بیان احساسات (کلامی و غیر کلامی)	
	۶/۲/۱- ساختن کار دستی	
	۶/۲/۲- نقاشی کردن- ترکیب رنگ ها- رنگ آمیزی کردن	
	۶/۲/۳- حفظ اشعار موزون	

	۷- تقویت حس دینی و علائق مذهبی	
	۷/۱/۱- شروع کار با نام خدا	بعد دینی و مذهبی
	۷/۲/۱- آشنایی با نعمت های خداوند (اعضای بدن)	
	۷/۲/۲- شکر گزاری از خداوند - تشکر از دیگران	
	-	بعد هویت ملی
	۹- پرورش مهارت های زبان فارسی	
	۹/۱/۱- دقت در گوش کردن، گوش دادن و تشخیص صداهای پیرامون	
هدف کلی :	۹/۱/۲- درک پیام های کلامی، غیر کلامی، درک کلام موزون، پیروی از دستورالعمل	بعد مهارت های زبانی
آشنایی با اعضای بدن و نحوه مراقبت از آن ها	۹/۲/۱- به کارگیری مناسب حرکات اعضای بدن (دست، سر و چهره)	
	۹/۲/۳- بیان احساسات خود در شادی ها و غم ها، بیان صحیح کلمات	
اهداف جزئی :	۹/۴/۱- صحیح به دست گرفتن مداد، دوره کشی نوشتاری، وصل کردن خط چین ها ، ترسیم تفکرات در قالب خطوط ابداعی	
چگونگی رعایت بهداشت و نکات ایمنی در حوزه های مربوط به بهداشت فردی، وسایل بهداشتی، بهداشت عمومی و رعایت نکات ایمنی	۱۰- ارتقای سطح بهداشت و ایمنی	بعد بهداشتی
	۱۰/۱/۱- آشنایی با اعضای بدن و نحوه مراقبت از آن ها (چشم، گوش، دندان، پوست)	
	۱۰/۱/۳- رعایت بهداشت بدن(استحمام)	
	۱۰/۱/۳- استفاده از وسایل شخصی	
	۱۰/۱/۴- رعایت بهداشت هنگام غذا خوردن	
	۱۰/۱/۵- رعایت بهداشت در استفاده از پوشاک	
	۱۰/۱/۶- تغذیه سالم و مفید	
	۱۰/۱/۷- رعایت بهداشت پس از تماس با حیوانات، خاک	
	۱۰/۲/۱- رعایت نکات ایمنی هنگام فعالیت ها	
	۱۰/۲/۳- پرهیز از بازی با وسایل خطرناک	
	۱۱- آشنایی با محیط زیست و علاقه و انس با طبیعت و حفظ آن	بعد محیط زیست
	۱۱/۲/۶- خودداری از ایجاد آلودگی های صوتی	

جدول انتظارات دسته ی: نیازها

اهداف محتوایی	اهداف و انتظارات رشدی	ابعاد رشد
هدف کلی : آشنایی با نیازهای انسان	۱- پرورش مهارت های جسمی- حرکتی	بعد جسمانی
	۱/۲/۱- پریدن، تا کردن ، چسباندن، ترسیم، رنگ کردن و تقلید کردن از حرکات و ...	
	۲- پرورش روحیه و رفتار عاطفی	بعد عاطفی
	۲/۲/۱- واکنش صحیح به هنگام شادی، سرور و خنده و ...	
	۲/۲/۳- برخورد مناسب در زمان ترس، اضطراب و نگرانی	
	۲/۱/۱- ابراز محبت، همدلی و همیاری با دیگران	بعد ذهنی
	۳- پرورش مهارت های ذهنی	
	۳/۱/۲- تقویت قدرت حافظه	
	۳/۲/۲- تصمیم گیری در انجام دادن فعالیت های روزانه و ...	
	۳/۳/۱- ارائه ی ایده های نو و راه حل های عملی جدید(از نگاه کودک) یا استفاده از امکانات موجود	
۳/۳/۲- پاسخگویی به سوالات از نوع باز		
۳/۵/۷- برقراری تناظر یک به یک بین اعضای دو مجموعه		
۳/۵/۸- تعیین اندازه اشیاء بدون استفاده از ابزار استاندارد		
هدف جزئی : آشنایی با بهداشت ایمنی آشنایی با پوشاک مناسب آشنایی با تندرستی و ورزش آشنایی با رشد آشنایی خوراکی ها	۴- پرورش صفات اخلاقی و رفتارهای اجتماعی مبتنی بر ارزش های اسلامی	بعد مهارت های اخلاقی / اجتماعی
	۴/۱/۱۸- آشنایی با نحوه ی زندگی مردم و احترام به آن	
	۴/۲/۱- توجه به نظافت و آراستگی	بعد انس با قرآن
	-	
	۶- پرورش ذوق هنری و زیبایی شناسی	بعد هنری
۶/۲/۱- ساختن کار دستی		
۶/۲/۲- نقاشی کردن/رنگ آمیزی کردن	بعد دینی	
۷- تقویت حس دینی و علائق مذهبی		
۷/۱/۱- دوست داشتن خدا- شروع کار با نام خدا		
۷/۲/۱- آشنایی با نعمت های خداوند		
-	بعد هویت ملی	

اهداف محتوایی	اهداف و انتظارات رشدی	ابعاد رشد
هدف کلی : آشنایی با نیازهای انسان	۹- پرورش مهارت های زبان فارسی	بعد مهارت های زبانی
	۹/۱/۲- درک پیام های کلامی و غیر کلامی- پیروزی از دستورالعمل ها و فرمان های ساده	
	۹/۱/۳- دریافت هسته ی معنایی پیام- درک نظریات محسوس گوینده	
	۹/۲/۳- سخن گفتن در برابر جمع- بیان اندیشه، توصیف و توضیح دیده ها و شنیده ها در جمع بدون اضطراب و شتابزدگی	
هدف جزئی : آشنایی با بهداشت ایمنی	۹/۴/۱- صحیح به دست گرفتن مداد- وصل کردن خط چین ها و نقطه ها- ترسیم خطوط جهت دار	بعد بهداشت و ایمنی
	۱۰- ارتقای سطح بهداشت و ایمنی	
آشنایی با پوشاک مناسب آشنایی با تندرستی و ورزش آشنایی با رشد آشنایی خوراکی ها	۱۰/۱/۳- استفاده از وسایل شخصی	بعد بهداشت و ایمنی
	۱۰/۱/۴- رعایت بهداشت هنگام غذا خوردن	
	۱۰/۱/۵- رعایت بهداشت در استفاده از پوشاک	
	۱۰/۱/۶- تغذیه ی سالم و مفید	
	۱۰/۲/۲- رعایت نکات ایمنی در حوادث غیر مترقبه (متناسب محیط زندگی)	
	۱۰/۲/۲- پرهیز از بازی با وسایل خطرناک(چاقو، کبریت و ...)	
۱۱- آشنایی با محیط زیست و علاقه و انس با طبیعت و حفظ آن	بعد محیط زیست	

جدول انتظارات دسته: زمین

اهداف محتوایی	اهداف و انتظارات رشدی	ابعاد رشد
هدف کلی: آشنایی با زمین	۱- پرورش مهارت های جسمی- حرکتی ۱/۲/۱- بریدن، چسباندن- ترسیم- رنگ کردن.	بعد جسمانی
	۲- پرورش روحیه و رفتار عاطفی ۲/۱/۱- ابراز محبت، همدلی و همدردی با دیگران به فراخور شرایط و اشخاص	بعد عاطفی
هدف جزئی: آشنایی با خاک و سنگ آشنایی با آب و باران آشنایی با فصل ها آشنایی با زبان آشنایی با شب و روز	۳- پرورش مهارت های ذهنی ۳/۱/۲- تقویت قدرت حافظه ۳/۲/۱- تمایل به گوش دادن نظر دیگران در حل مسائل ۳/۲/۲- تصمیم گیری در انجام دادن فعالیت های روزانه و ارائه ی راه حل برای مسائل روزمره ۳/۳/۲- پاسخگویی به سوالات از نوع باز ۳/۴/۲- پیگیری پاسخ ها و طرح سوالات جدید ۳/۵/۱- تشخیص رنگ ها، دما، زبری و نرمی -- ۳/۵/۵- دسته بندی بر اساس دو تا سه ویژگی	بعد ذهنی
	۴- پرورش صفتان اخلاقی و رفتارهای اجتماعی مبتنی بر ارزش های اسلامی ۴/۱/۶- مشارکت پذیری در مناسبت ها ۴/۱/۷- توانایی ابراز خود در جمع ۴/۱/۱۰- رعایت حال دیگران در هنگام بازی و فعالیت	بعد اخلاقی / اجتماعی
	-	بعد انس با قرآن
	۶- پرورش ذوق هنری و زیبایی شناسی ۶/۲/۱- ساختن کاردستی ۶/۲/۲- نقاشی کردن/رنگ آمیزی ۶/۲/۳- حفظ اشعار موزون	بعد هنری
	۷- تقویت حس دینی و علائق مذهبی ۷/۱/۱- دوست داشتن خدا ۷/۲/۱- آشنایی با نعمت های خداوند(باران، گیاهان و ...)	بعد دینی
	-	بعد ملی
	۹- پرورش مهارت های زبان فارسی(پرورش مهارت های زبان در مناطق فارسی زبان) ۹/۲/۳- سخن گفتن در برابر جمع/بیان اندیشه، توصیف و توضیح دیده ها و شنیده ها	بعد زبانی

اهداف محتوایی	اهداف و انتظارات رشدی	ابعاد رشد
	۱۰- ارتقای سطح بهداشت و ایمنی	بعد بهداشت و ایمنی
	۱۰/۱/۷- رعایت بهداشت در مکان های عمومی (پارک ها، مراکز آموزشی و ...)	
	۱۱- آشنایی با محیط زیست و علاقه و انس با طبیعت و حفظ آن	بعد محیط زیست
	۱۱/۱/۱- محیط زیست و توجه به زیبایی های آن (کوه، دریا، رود ...)	
	۱۱/۱/۴- آب، زیبایی ها و نقش آن در زندگی موجودات	
	۱۱/۱/۵- آسمان و زیبایی های آن (خورشید و آفتاب ، ماه و مهتاب ، ستارگان ، روز و شب ، ابر و ...)	
	۱۱/۲/۳- صرفه جویی در مصرف منابع (آب و درخت و ...)	
	۱۱/۲/۴- خودداری از آلوده کردن آب ها	

جدول انتظارات دسته: گیاهان

واحد یادگیری: طبیعت

اهداف محتوایی	اهداف و انتظارات رشدی	ابعاد رشد
هدف کلی: آشنایی با برخی از گیاهان و ویژگی های آنها	۱/۲/۱- تقویت و هماهنگی توانایی های جسمی - حرکتی: پریدن، چسباندن، خالی کردن، ترسیم، رنگ کردن	بعد جسمانی
	۲- پرورش روحیه و رفتار عاطفی	بعد عاطفی
	۲/۱/۱- ابراز محبت	
	۳- پرورش مهارت های ذهنی	
	۳/۲/۱- تمایل به گوش دادن دیگران در حل مسائل	
	۳/۳/۱- ارائه ی ایده های نو و راه حل های علمی جدید با استفاده از امکانات	بعد ذهنی
	۳/۳/۲- پاسخگویی به سوالات از نوع باز	
	۳/۵/۱- تشخیص رنگ ها- طعم ها	
	۳/۵/۴- تشخیص اشیاء و اشکال و ویژگی های آنها	
	۴- پرورش صفات اخلاقی و رفتارهای اجتماعی مبتنی بر ارزش های اسلامی	بعد اخلاقی / اجتماعی
اهداف جزئی: آشنایی با بخش های گیاهان	۴/۱/۱- تمایل به گوش دادن دیگران	
	۴/۱/۶- مشارکت پذیری در فعالیت ها	
	۴/۱/۱- امانت داری و حفظ اموال عمومی	
	۴/۲/۱- توجه به نظافت و آراستگی	
	۴/۲/۵- آشنایی با برخی آداب خوردن آشامیدن	
	۴/۲/۷- درست مصرف کردن	
	۶- پرورش ذوق هنری و زیبایی شناسی	بعد هنری
	۶/۱/۱- بیان و توصیف زیبایی محیط زندگی	
	۶/۲/۱- ساختن کاردستی	
	۶/۲/۲- نقاشی کردن - ترکیب رنگ ها - رنگ آمیزی کردن	
بعد دینی	۷- تقویت حس دینی و علائق مذهبی	
	۷/۱/۲- علاقه به کارهایی که خدا دوست دارد	
	۷/۲/۱- آشنایی با نعمت های خداوند (گیاهان)	
بعد بهداشت و ایمنی	۱۰- ارتقای سطح بهداشت و ایمنی	
	۱۰/۱/۷- رعایت بهداشت در مکان های عمومی (پارک ها، مراکز آموزشی و...)	
بعد محیط زیست	۱۱- آشنایی با محیط زیست و علاقه و انس با طبیعت و حفظ آن	
	۱۱/۱/۱- محیط زیست و توجه به زیبایی های آن (کوه، دریا، رود ...)	
	۱۱/۱/۴- آب، زیبایی ها و نقش آن در زندگی موجودات	
	۱۱/۱/۵- آسمان و زیبایی های آن (خورشید و آفتاب، ماه و مهتاب، ستارگان، روز و شب، ابر و ...)	
	۱۱/۲/۳- صرفه جویی در مصرف منابع (آب و درخت و ...)	
	۱۱/۲/۴- خودداری از آلوده کردن آب ها	